

БОЙОВЕ ВІДРЯДЖЕННЯ НА СХІД

Серед наших земляків, які брали та продовжують брати участь в АТО, є немало військовослужбовців Державної прикордонної служби України. Серед них був і дільничний інспектор прикордонної служби ВПС «Вичівка», прапорщик Олександр Пожарський з с.Іванчиці. З ним і говоримо про дні, проведені на неспокоїному Сході країни.

Зелений кашкет прикордонника Олександр надів у 2008 році, вступивши до Навчального центру Державної прикордонної служби, що у м.Оршанець на Черкащині. Після закінчен-

один БТР та й той невдовзі був знищений прямим попаданням ворожого ПТУРа – від бронемашини залишилась лише грудка металу. Добре, що в цей час нікого з екіпажу, в складі якого перебував і я, в бетеері не було... Раніше я думав, що його броня дає надійний захист, а коли на власні очі побачив, як він горить, то краще вже знаходитись у звичайному УАЗі... Були також спроби прориву ворожих колон, які ми відбивали. Крім артобстрілів, дошкуляли і ворожі снайпери, які вели "полювання" на наших бійців. Зокрема, біля своїх позицій ми часто помічали молоду жінку з собакою. Як згодом з'ясувалося, це була професійна снайперша – її "лежанка" була зовсім поряд – за 500 метрів від пункту пропуску. Через спеціальну уніформу її не міг зафіксувати навіть тепловізор. І

були змушені вивозити на територію Російської Федерації – іншого варіанту у них не було, адже через тиждень після їхнього прибуття, прикордонники перебували вже у повному оточенні. Щоправда, як зазначає Олександр, на той час російські прикордонники приймали наших поранених, надавали їм медичну допомогу і затиш повертали на Україну.

- **В які моменти Вам було найважче?** - запитую у свого співрозмовника.

- Найважче було, коли ми потрапили в тритижневе оточення ворога, який значно переважав нас за чисельністю та озброєнням. Як наслідок, не вистачало харчів, боєприпасів та іншої провізії. Добре, що хоч свердловина з водою вціліла, незважаючи на те, що бойовики спеціально вели по ній прицільний вогонь. Економили на всьо-

який контролювався українськими військовими. Весь цей час зі мною, у складі мобільної застави, перебували ще двоє моїх колег-прикордонників з ВПС «Вичівка» – Петро Радько та Іван Гончар. Слава Богу, всі троє повернулись додому живими і цілими.

- **А як відреагували на Ваше бойове відрядження в зону АТО Ваші рідні?** ♦

- Вони були в шоці, коли дізналися, бо я спочатку сказав їм, що їду у звичайне службове відрядження. Але потім

СПОГАДИ УЧАСНИКА АТО

дзвонитись додому 5 днів. Вийшовши з оточення, нашу групу затиш перекидали ще на кілька неспокоїних точок по охороні

Черкащині. Після закінчення тамтешніх навчальних курсів, подальшу службу за контрактом прикордонник проходив у ВПС "Вичівка" Луцького прикордонного загону. А 15 червня 2014 року, по відрядженню, він був направлений для виконання завдань по охороні державного кордону в зону АТО.

Як розповідає Олександр Пожарський, службі в районі проведення АТО передував тритижневий період формування та підготовки, який проходив спершу в Луцькому, а потім у Чернігівському прикордонних загонах. Затим, з відряджених охоронців кордону сформували оперативно-мобільну прикордонну заставу в кількості 75 чоловік, яку й було направлено охороняти українсько-російський кордон у найгарячіших точках зони АТО.

- 9 липня ми своїм ходом прибули до м. Бердя-

кордоні, що на кілька тижнів покійних точок по охороні Державного кордону: Василівка, Победа, Новоазовськ і остання точка була в Маріуполі.

Після 55-денного відрядження, з яких 37 припало на виконання бойових завдань в зоні АТО, прапорщик Олександр Пожарський зі своїми товаришами повернувся додому, де його з нетерпінням чекала дружина, батьки та двоє маленьких донечок. Нині, відбувши заслужену відпустку, він знову приїждив до виконання своєї непростой служби по охороні державного кордону у ВПС «Вичівка». І, як зазначає прикордонник, якщо буде потреба, то він готовий знову повернутися на східний рубіж, навіть не зважаючи на те, що держава, яку він захищає, досі не визнала його та колег-прикордонників учасниками бойових дій. Наразі їм видали лише відрядження і цей документ – поки що

дом прибули до м. Бердянськ, Донецької області, а далі – на закритий пункт пропуску «Маринівка», за яким вже починалася територія Російської Федерації, – розповідає Олександр. – Пункт пропуску знаходився на висотці, з якої добре видно Савур-могили. Відповідно, ми були, як на долоні, з усіх боків, і надто з російської сторони, з території якої наш пункт пропуску найчастіше обстрілювали мінометами та «Градами». Загалом, росіяни постійно провокували нас як не обстрілами, то своїми безпілотниками, які щоденно залітали на українську територію. У той же час у нас був наказ: вогонь в напрямку російської сторони не відкривати. Та й чим його відкриєш, коли в нас лише стрілецька зброя, а з важкої техніки у нас був всього

саме вона підстрелила одного з наших бійців, який дивом залишився живим. Собачка ж її, як виявилось, був в ролі сапера-смертника на випадок виявлення гранат-розтяжок...

За словами мого співрозмовника, тамтешні умови проживання були спартанськими: електрики у напівзруйнованому пункті пропуску не було, жили в окопах та землянках, які хоч якось захищали від ворожих обстрілів та осколків. Спали там же, прямо на землі, закутавшись у спальники, харчувались з польової кухні. Доводилось Олександрові бачити й смерть: з їхньої мобільної застави загинуло двоє прикордонників, більше десяти було поранено, з яких – троє тяжко. Поранених і «двохсотих» вони

му - від продуктів до роботи дизельного генератора, від якого заряджали автомобільні акумулятори та мобільні телефони. Дзвонити теж не завжди можна було: то сигнал сепаратисти блокують, то часу на це не вистачало. Я, наприклад, прикриваючи свою висотку з кулеметної позиції, два тижні не бачив решти своїх товаришів, котрі знаходилися всього за 500 метрів від мене.

- А як вирвалися з оточення?

- З «котла» пробивалися завдяки вогневій підтримці української авіації: пара наших «сушок» зробила нам коридор, і з оточення ми виходили безпосередньо по лінії державного кордону, прямо по мінних полях. Таким чином, ми вийшли на пункт пропуску «Успенка»,

якось проговорився дружині, що я в пункті пропуску «Маринівка». На той час це було одне із найгарячіших місць в зоні АТО. Тоді, коли все викрилось, я сказав їй, що якщо від мене 7 днів немає дзвінка – значить зі мною щось трапилось. Найдовше ж я не міг до-

видали лише відрядження і цей документ - поки що єдиний, який підтверджує, що вони перебували у зоні проведення антитерористичної операції. Влада обіцяє матеріальну винагороду, пільги, статус учасника бойових дій, але все це - у майбутньому.

Сергій Тишковець

Зруйнований пункт пропуску «Маринівка»